

Čís. 6839.

Byl-li splacený vklad komanditistův úplně ztráven ztrátami společnosti, zaniká ručení komanditisty. Vystupuje-li takový komanditista ze společnosti, jest v rejstříku vyznačiti pouze jeho výstup. Omezení ručení komanditisty při jeho výstupu ze společnosti (vyloučení dalšího ručení vzhledem ku ztrátě vkladu) nelze vyznačiti v obchodním rejstříku.

(Rozh. ze dne 24. února 1927, Rv II 405/26.)

Žalující firmě příslušela pohledávka proti komanditní společnosti H. Spor o zaplacení pohledávky proti komanditní společnosti žalobkyně vysoudila, exekucí proti společnosti došla však pouze částečné úhrady útrat. Žalobu proti komanditistovi společnosti H. o zaplacení pohledávky a zbytku útrat procesní soud první stolice zamítl. Důvody: Žalovaný splatil vklad 40.000 Kč společnosti »H.« v době od 10. března 1923 do 18. května 1923 úplně a hotově a nedostal při vystoupení ze společnosti ze svého vkladu ničeho, protože společnost vklad úplně spotřebovala k zaplacení svých režijních výdajů a k zaplacení svých běžných účtů. Podle čl. 165 obch. zák. ručí komanditista za závazky společnosti osobně pouze penízem nezaplaceného nebo mu vráceného vkladu. Jelikož žalovaný, jak shora uvedeno, svůj vklad společnosti úplně zaplatil a ze vkladu nebylo mu ničeho vráceno, byla žalobní žádost zamítnuta. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalobkyně domáhá se na žalovaném zaplacení své pohledávky 292.94 amer. dolarů s úroky a útratami sporu a exekuce úhrnem 2.361 Kč 20 h, (na něž se dostalo úhrady toliko 866 Kč 14 h), která jí přísluší proti firmě H. Industrie- und Handelskommanditgesellschaft W. und Comp. v M. z důvodu, že byl žalovaný v době vzniku této pohledávky komanditistou společnosti H. a jako takový podle čl. 146 a 172 obch. zák. dosud ručí do výše svého vkladu 40.000 Kč věřitelům společnosti primérně, přímo a solidárně, poněvadž podle obsahu obchodního rejstříku vystoupil ze společnosti teprve dnem 16. dubna 1924. Bylo zjištěno, že společnost H. žalovanou pohledávku žalobkyni dluhuje, že byla také k jejímu zaplacení právoplatně odsouzena a že exekucí byla uhrazena jen část útrat 866 Kč 14 h. Podle čl. 165 obch. zák. ručí komanditista za závazky společnosti jen svým vkladem a, pokud by nebyl splacen, jen do výše slíbeného vkladu, při čemž jeho ručení jest ovšem přímé, osobní. Jestliže tedy splacený vklad byl ztrátami společnosti úplně spotřebován, zaniká ručení komanditisty. V tomto případě jest zjištěno, že žalovaný splatil společnosti H. celý vklad 40.000 Kč hotově a že mu při jeho vystoupení dnem 16. dubna 1924 nebylo z tohoto vkladu nic vráceno, poněvadž společnost vklad úplně spotřebovala k zaplacení svých režijních výdajů a běžných účtů. Jest tudíž žalovaný prost jakéhokoli dalšího ručení za dluhy společnosti H. Nelze

přisvědčiti názoru dovolatelky, že by musilo býti každé omezení ručení komanditistova při jeho vystoupení ze společnosti, zejména také vyloučení dalšího ručení vzhledem ke ztrátě vkladu vyznačeno v obchodním rejstříku, by bylo účinným na venek. Co třeba zapsati do obchodního rejstříku při výstupu komanditisty ze společnosti, stanoví zcela přesně čl. 171 obch. zák., který praví, že nutno vyznačiti, zda vystupuje komanditista s celým svým vkladem či s jeho částí. Jinaké zápisy nejsou již se zřetelem k čl. 12 obch. zák. vůbec přípustny. Jestliže tedy vystupuje ze společnosti komanditista, jehož vklad byl ve společnosti ztráven, jest vyznačiti jen jeho výstup (čl. 129 a 171 obch. zák.).

Čís. 6840.

Byla-li při postupných dodávkách prvá dodávka obchodem fixním, jest kupitel oprávněn, ustoupiti od celé smlouvy, nebyla-li prvá dodávka přesně splněna, pak-li si vyhradil pro tento případ ustoupení od celé smlouvy.

(Rozh. ze dne 24. února 1927, Rv II 425/26.)

Žalovaný objednal u žalobce současně objednacím lístkem 300 kg zboží. Žalobce nedodal prvou dodávku 100 kg zboží do jednoho týdne, jak bylo umluveno. Žaloba jeho o zaplacení kupní ceny za tuto dodávku byla právoplatně zamítnuta. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce zaplacení kupní ceny za zbytek objednávky. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** uznal podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Jest nesporno, že žalovaný objednal dle souhlasného udání obou stran veškeré zboží ve váze 300 kg současně objednacím lístkem ze dne 11. března 1924 a že se tedy jedná o jedinou smlouvu s postupným dodáváním zboží. Dle pravoplatného rozsudku měla prvá dodávka dojít do jednoho týdne od uzavření smlouvy, tedy do 18. března 1924 a to přesně, jinak pozbývá smlouva platnosti (§ 919 obč. zák., čl. 357 obch. zák.). Prodávatel lhůtu nedodržel, smlouva pozbyla platnosti a žalobce byl se zažalovaným nárokem o zaplacení opožděně dodaného a žalovaným nepřijatého zboží zamítnut. Ostatní zboží, o jehož zaplacení nyní jde, mělo dle souhlasného přednesu stran býti dodáno a odebráno do 12 měsíců t. j. do 11. března 1925. Žalovaný se zpěčuje to zaplatiti, namítaje, že od smlouvy ustoupil proto, že žalující firma byla s prvou dodávkou v prodlení a on následkem toho dopisem ze dne 20. března 1924 celou kupní smlouvu zrušil. Prvý soudce dělí kupní smlouvu na dvě části a vidí v první části obchod fixní, ve druhé nikoliv a ukládá žalovanému zaplacení druhé dodávky proto, že žalující firma prý není s touto dodávkou v prodlení. Nelze však se zřetele pustiti, že jde o jedinou smlouvu s postupnou dodávkou a že jak předpisy o obchodech fixních tak i obchodech ostatních o »Erfüllung des Vertrages« a »Abgehen vom Vertrage« (čl. 354, 355, 356 a čl. 357 obch. zák., jenž se na čl. 354, 355 obch. zák. odvolává) mluví, že vyhrazují straně právo od celé smlouvy ustoupiti, je-li druhý smluvník v prodlení byť i jen s jedinou dodávkou. Ovšem praví článek 359 obch. zák., že při dělitel-